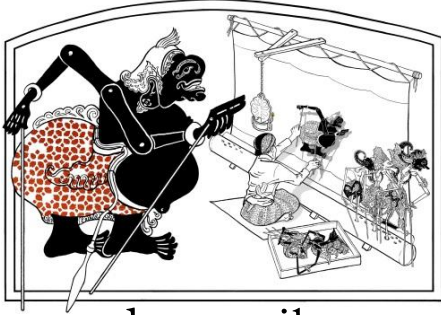

Wayang kulit

Het woord **wayang** omvat poppen- (*golek*), schimmen- (*kulit*) en maskerspel (*topeng*) en dans (*wong*) uit Indonesië. De **dalang** is de poppenspeler en leider van het *gamelanorkest*. Met gekruiste benen zit hij bij het kulitspel achter een wit scherm, met het gezicht naar het publiek gericht en zijn rug naar de muzikanten. De dalang beweegt de *leren* figuren, spreekt hun rol en zingt.

Met een houten hamertje (*cempala*) – dat tussen zijn tenen zit – geeft hij kloppsignalen tegen een kist (*kotak wayang*) om het tempo van de muziek aan te geven.

Tussen de speler en het scherm brandt een lamp (*blenchong*). Hierdoor ziet het publiek de poppen als *schaduw*. Niet gebruikte figuren worden in de stam van een bananenplant geprikt: links de kwade partij, rechts de goede.

Semar, Krishna en Gatotkaca

Gespeeld worden de Mahabharata- en de Ramayanaverhalen (heldendichten uit India). De clown **Semar** is dienaar en raadsman van goden en edelen. Hij heeft een flinke bil en buik, een groot gezicht en één tand in de mond. In de wayangkist ligt de krijger *Krishna*, de staande figuur rechts is prins *Gatotkaca*.